

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
פקיד היערות

הנחיות לעבודה בקרבת עצים 2015

פירוט לנוסח המלא באתר (קישור):

נהלי עבודה בקרבת עצים - מפקיד היערות 2013

כתיבה: חנוך בורגר, נעמה לוריא, ישראל גלון ותמר עמית.

רקע

בכל רחבי הארץ מתבצעות כבשגרה עבודות פיתוח בסמוך לעצים. עבודות אלו הינן גורם מרכזי בתמותת עצים בתחום העירוני. בחלק מהמקרים לא נראית כל פגיעה בחלקי העץ העליונים, אך ישנה פגיעה במערכת השורשים הגורמת במקרים רבים לתמותת העץ. פעולה זו של פגיעה במערכת השורשים של העץ הינה **כריתה**, כהגדרתה בחוק ומהווה עבירה אם היא מבוצעת ללא רישיון כריתה/ העתקה מפקיד היערות.

הגדרות

1. כריתה (מחוק פקודת היערות, 1926)

חיתוך הגזע המרכזי של אילן מוגן או עץ בוגר בלא הותרת בדים, וכן כל פעולה הגורמת או העלולה לגרום למותו של אילן מוגן או עץ בוגר, לרבות ריסוס, הרעלה, הסרת קליפת העץ, שרפת העץ, חיתוך שורשיו, בנייה בתוך תחום קוטר צמרתו או עקירה, למעט עקירה במהלך העתקה.

2. אזור עץ מוגן (ראה סכמה)

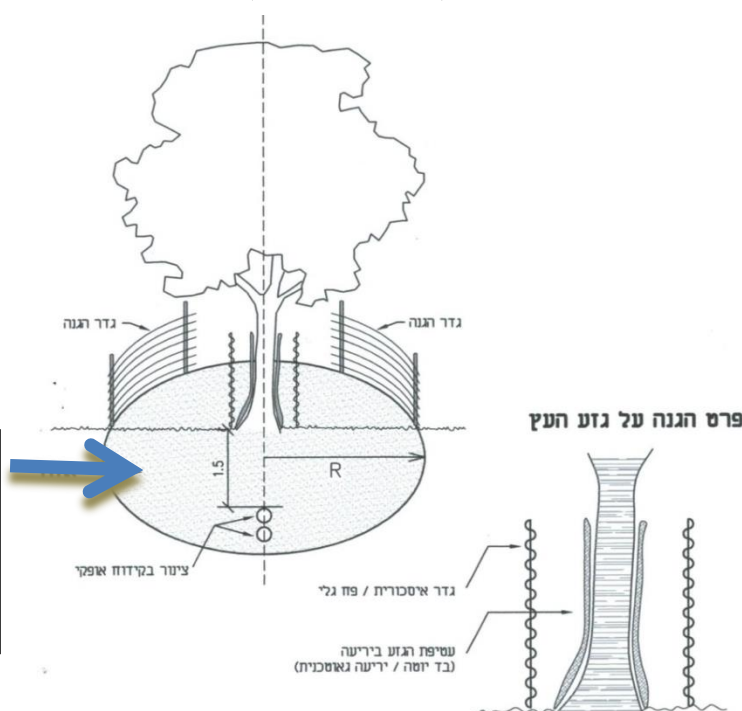
באזור זה תותר עבודת פיתוח עד 20% מאזור עץ מוגן, הן מעל פני הקרקע והן מתחת לפני הקרקע. אזור עץ מוגן: **יש להתרחק פי 10 מקוטר הגזע בבסיסו** בחלק העל אדמתי לכל כיוון. מתחת לפני הקרקע תותר עבודה בעומק העולה על 1.5 מ'.

3. תותר עבודה שפוגעת עד 20% מאזור עץ מוגן. למשל כאשר מדובר בהחלפת מדרכה או

תקיעת שילוט אין צורך ברישיון כריתה.

דוגמא: כאשר קוטר הגזע הוא 30 ס"מ יש להתרחק 3 מטר לכל כיוון.

$R = 3$ מטר מגזע העץ

אזור עץ מוגן
28.3 מ"ר
(אם קוטר הגזע
בבסיס הוא 30 ס"מ)

מדינת ישראל
מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
פקיד היערות

הנחיות לתכנון וביצוע

1. לפני התחלת העבודות וכניסת כלים יש למפות את העצים ואם יש יותר מ-5 עצים יש לבצע עבורם סקר עצים.
2. עד שלא יוצא רישיון כריתה או העתקה העצים הם עצים לשימור ויש לפעול על פי ההנחיות הבאות שיש לכלול אותן **בתוכניות הביצוע**.
3. גידור וסימון העצים עם שלט "עצים לשימור" בגודל 0.5 מטר לפחות ומסביב גדר איסוכרית באזור עץ מוגן.
4. כל עבודה **בתוך** אזור עץ מוגן שעולה על 20% מאזור עץ מוגן תלווה ביועץ אגרונומי. רשימת יועצים מומלצים מופיעה באתר פקיד היערות, משרד החקלאות ופיתוח הכפר – אגף יער ואילנות.

קישור: רשימות יועצים אגרונומים מומלצים לעצים 2015

5. עבודה באזור עץ מוגן מעל 20% יידרש עבורה מפרט שימור מאגרונום יועץ **או** רישיון כריתה.
6. הנחיות לעבודות באזור העץ המוגן יכללו שילוט, מיגון ואחזקה של שנה לפחות.
7. באזור עץ מוגן **לא תותר הקמת שטח התארגנות**, עירום פסולת ואחסנת חומרים.
8. אם לא מתאפשר גידור בתחום אזור עץ המוגן כאמור לעיל, גזע העץ יוגן מפגיעה מכנית בשתי שכבות: הראשונה (על הגזע) - עטיפת הגזע ביריעה זמנית בהתאם להנחיות היועץ האגרונומי או פקיד היערות האחראי הוראות אלו צריכות להיכלל **בתכנית הביצוע**.
9. **באזור העץ המוגן ניתן לפגוע עד 20% מהשטח**, ולצורך כך **לא** נדרש רישיון כריתה.